

LA DEVANTERA

QUINZENARI CATALANISTA

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ: ASSOCIACIÓ POPULAR CATALANISTA; ESCUDILLERS BLANCHS, 8, 1er

LO QUE VOLEM

Volem la llengua catalana ab caràcter oficial y que sian catalans tots los que a Catalunya desempenyin càrrechs públics: volem Corts catalanes, no sols per estatuir nostre dret y lleys civils, sinó tot lo que s' refereix a la organizació interior de nostra terra: volem que catalans sian los jutges y magistrats, y que dintre de Catalunya s' fallin en última instancia 'ls plets y causes: volem ser arbitres de nostra administració, fixant ab entera llibertat las contri-bucions é impostos, y volem en fi, la facultat de poder contribuir a la formació del exercit espanyol, per medi de voluntaris ó diners, suprimint en absolut las quintas y llevas en massa, y establint que la reserva regional forosa prestei servey tant sols dintre de Catalunya.» (Del manifest de la «Unió Catalanista» de 16 de Mars de 1897).

PAUL KRÜGER

Ha mort el venerable Krüger! Es terriblement dolorós que 'ls grans homes de l' humanitat desapareguin tan aviat d' entre 'ls mortals de la terra, y sobre tot es dolorós que 'ls grans homes, al implorar auxilis al mon pera realisar sos alts fins humanitaris, troven barrades totes les portes, com succehi al president acabat de finar, que al ferson romiatje per Europa al objecte de promoure l' interès dels govèrns en favor de la justicia de la seva causa, trovà en tots els centres diplomàtics la mes estúpida indiferència. Y l' Transvaal, abandonat a ses propies forces y debilitat pel esforç de son heroisme, caygué en mans de la poderosa Anglaterra.

La rassa boer era una rassa indomable. Formada per una emigració europea, es trobà, al establir-se al Africa, voltada d' enemichs terribles. Per un costat se veyia assaltat per tribus guerreres de salvatjes, y per l' altra estava aménassat pels lleons de les vebines sel-les. Es natural, donchs, que desde llavors s' acostumaren els boers a la continuada lluyta per l' existencia, s' enrobustiren per les continuades victories sobre 'ls perills que sempre tenten al demunt. Aixó, unit a la senzillesa de caràcter, al amor al treball y demés virtuts cíviqes característiques de la nacionalitat, contribuí al ennobliment y poder de la república del Transvaal, digna companyona de la d' Orange. El caràcter d' aquella rassa, quines gestes y lluytes per l' independència son prou recents pera ésser recordades, estava encarnat en la persona den Paul Krüger, qui, per sos mérits extraordinaris, fou proclamat president d' aque-lla república, qual càrrech honorífic exercí durant una bona part de sa vida. Si quan era jove causava l' admiració de sos compatricis per la destresa y valentia ab que cassava lleons y feres, durant la vellesa fou l' admiració del mon per sa lluyta contra l' orgullosa Anglaterra, contra l' poder colossal que ningú mes del mon sabia desafiar. Perque l' venerable president boer fou l' ànima d' aquella guerra en que s' hi jugava l' independència d' un poble, que es qüestió de vida ó mort. Paul Krüger fou un gran nacionalista, pero nacionalista de vrítat, que no necessitava declararlo, perque s' veyia evidentissimament que no s' conformava ab l' autonomia del Transvaal dintre del estat anglès, sino que volia l' absoluta independència de la seva Patria.

Ell ha vist ab pena y tristesa com després d' una lluyta colossal ha caygut la seva Nació en mans del poder britànic, pero encara mantenia l' esperança de que 'ls seus successors, refent ses forces durant un període de pau, tornin a declarar la guerra a la metrópoli y reconquereixin l' independència del Transvaal. Y en aquest pensament hermosíssim, en aquesta dolsa esperança, ha alucuat els ulls per sempre mes, a la vila de Clarens (Suïssa), deixant en les planes de l' historia un nom immortal y gloriós.

TINGUEM FE EN L' IDEAL

EMANAR la salvació ó regeneració del Estat espanyol subsintint l' actual règim centralista es cosa impossible; fins suposant que las personas que exercissin el govern del Estat fossin de talent y bonas cualitats no fora aixó prou pera aixecar el nivell moral y material d' un cos que porta sobre seu el pes feux de una organizació desastrosa. Pera que aquesta salvació sia factible es avans que tot y per sobre de tot indispensable operar un cambi en las mateixas arrels de sa constitució.

La prova la tenim amb l' home que avuy exerceix el govern d' Espanya: En Maura es home que, deixant apart apassionaments, ha demostrat en una colla de ocasions saber comprendre, quins son els mals, que en l' ordre econòmic, sufreix l' Estat; y no tant sols ha demostrat aixó sino que ha sabut senyalar remeys pera combatre aquets mals, remeys que no 'ls ha trovat certament en la terapeutica centralista que a Madrid s' istila, si no que 'ls ha trovat en las fonts de la llibertat dels pobles y dels individus, no obstant en Maura no ha sapigut aplicarlos a l' hora que podia y devia ferho. Perque? Sencillament: perque en Maura com tots els polítics, se ven obligat a respectar una colla de cosas que son la clau d' aquet desballestament, las causas primordials de la desmoralisació y la bancarrota. Com podrà portar a terme la revolució desde dalt si els de dalt son precisament els principals enemichs d' aquesta revolució? Com gosa a parlar de la destrucció del caciquisme si es aquet el principal punt que sosté a n' els governants?

Jo vuy suposar per un moment qu' en Maura tingúes tota la bona intenció qu' es necessita pera portar a cap las sevas promesas; jo no vuy negarli las bonas cualitats y el criteri que son menester empero hi ha las resistencias que oposan els interessats hi ha l' actual constitució que s' hi oposa, hi ha una organizació política qu' es fa incompatible amb lo que ell predicava. Alló que diuen molts de que todas las ideas son bonas si son exercidas amb bona fé es una aberració que en aquest cas se posa clarament de manifest; pera governar bé, pera fer obra política de avens y de benestar se necessita com a primer element una organizació que respongui a las necessitats dels pobles y aquesta no hi ha dubte qu' es trova en el lliure desenrotlló y expansió dels organismes naturals; després com a complement y garantia de las ideas no negarem qu' es necessitan homes de talent y de bona voluntat, mes cal fer constar que sense la primera condició de res serveixen las cualitats de un home per grans que sian.

Un gran director entre mitj de una pessima orquesta, podrà si es vol, dissimular las sevas faltas, empero no arribará may a fer obra artistica; un gran polítich obligat a governar amb ideas rancias y estantissas aminorará els conflictes que la miseria y la desmoral-

sació fan neixer empero may podrà lograr ni l' progrés ni la riquesa del poble.

Es per lo tant, inútil confiar la regeneració a las cualitats de un home, es inútil esperar nostre salvació de las promesas dels grans estadistas. La confiansa hem de tenirla tan sols en l' ideal; las esperansas son en l' avenir visibles tan sols somiant un poble fort que amb son esforç y energia guanyi la causa que pladeja Catalunya.

Lluitem donchs per l' ideal; lluitem per una Catalunya honrada y neta de vicis polítics; lluitem amb la fé que 'ns dona nostre causa y amb las esperansas de veure un día redimida la Patria del nostre cor. Que hi fa que 'ns motejin de somiadors y de visionaris si sols en la visió dels somnis podem ovirar l' avenir gloriós de una nova Catalunya. Continuem el camí de sempre fent d' inútils en la política espanyola, que l' mal de las arrels no s' cura fent caure aparatosament la fulleraca groga.

J. M.

DE SI LA UNIO FA LA FORSA

Hi ha molta gent, bonas personas per lo general, un xich aymants de Catalunya, pero no gayre ficats en el moviment catalanista, que en sas conversacions es queixan de que no trevallin plegats tots els que defensen alguna cosa d' autonomia, perque no s' forma un sol partit de tots els elements mes ó menos catalanistas, y aquesta mateixa idea defensen avuy molts dels que pretenen, y s' ha de confessar que logran, dirigir la majoria dels individus que constitueixen la massa mes ó menys numerosa del catalanisme. La unió fa la forsa, se sent proclamar per tot arreu, y a copia de repetir aquesta sentència, ja ha passat casi a la categoria d' axioma y aixís pot veures com apenas ningú es pren la molestia de demostrarla; tot lo mes algun orador en el calor del entusiasme farà aquell simil conegut dels sarments que s' trenquen d' un a un al mes petit esforç y que units en un feix resisteixen a forsas considerables, ó si no estés per comparacions bíblicas podría citar el filat de la corda constituïda per l' aplech de débils fibres que per l' entrellament y la torsió, es a dir, per l' unió íntima de unas ab altres, forman aquets llibants que retenen amarrats els barcos de més gran tonelatje.

No fora difícil multiplicar els exemples, pero en veritat no he cregut may que aqueixas comparacions serveixin per altra cosa que per donar una mica de varietat als discursos ó als escrits, per distreure un xich la imaginació dels oyents ó dels lectors y evitar l' istil assarrahit d' un tractat de matemàtiques per exemple.

Ab un xich d'imaginació es troban similis per defensar calsevol cosa; quan no 's coneixien encare las lleys d'afinitat de la moderna química y els que s'anomenaven catalanistes y regionalistas es tiraven els plats pel cap, per rahó dels extrems mateixos a que porten disputes d'aquesta naturalesa es van inventar las teorías del «esgarrapar tot lo que 's puga» y del «ó tot ó res», y deya el defensor de la primera: Catalunya es una mare que ha perdut els seus fills, quina mare no farà els possibles pera tornarlos a tenir encare que sia d'un a un y será tant boja que deixarà que 's perdin tots si es que no pot d'un plegat a tots salvarlos?... y el defensor de la segona teoria deya: no, Catalunya no es una mare que ha perdut els seus fills, els catalans son els fills que hem perdut la nostre mare; es que nosaltres podem consentir que 'ns la tornin trossejada que val tant com si 'ns la tornessin morta ó hem d'encaminar nostres esforços a tornarla obtenir tota ella en conjunt que es la única manera de que poguem altre vegada seguir sas inspiracions y viure la seva vida?

Y are calsevol pot ferse càrrech de la importància que pogan tenir els similis pera probar las afirmacions que 's fassin. Aixís, donchs, val la pena d'examinar de mes aprop el principi de «la unió fa la força» aplicat a la formació d'un sol grupo autonomista.

Per aixó vaig a col·locarme en una hipòtesis, que no seré pas jo qui diga que está ajustada a la realitat, mes adoptada per no barrejar unas cuestiones ab altres, vaig a suposar que tots, absolutament tots, els que forman els diversos elements autonomistas, trevallen de bona fe y sens altre aspiració que el conseguir el major benestar per Catalunya.

En aquestes condicions sempre que 's tracti d'obindre alguna cosa per el número d'individuos de que 's disposi, guanyar unas eleccions per exemple, si que pot assegurar-se que la unió fa la força, en aquest cas es molt probable que separadament cada grupo fos venut y que l'conjunt de grupos guanyés en cambi als altres, en aquest cas si que procedeix invocar el principi de que la unió fa la força y s'explica el desitj de formar un partit únic; si 's tractés d'una defensa per la força dels drets de Catalunya, allavors si que seria cuestión de que tothom hi anés perquè també seria en gran part cuestión de número el poguer obtenir la victòria.

Pero la tasca del Catalanisme no es pas avuy per avuy aquesta; jo no sé si molta gent viurà enlluernada com fins no fa gayre he viscut jo: en el meu amor per la terra catalana vey a tots els catalans com homes privilegiats capassos de las empresas mes heróicas y totes nostras desgracias y miserias las atribua als forasters, a la gent d'altre terra que havia vingut a governar la nostra. Mes es suficient fixarse un xich ab la major part dels catalans que 'ns voltan, basta lleigir una mica desapaixonadament la nostra historia y podrà veures com la major part dels mals de que 'ns queixem prevenen de nosaltres mateixos. Sino que ja es un xich cursi la cita diria a semblansa de Hamlet y carregant un xich la frase: *hi ha molta cosa que put a Catalunya* y el Catalanisme te de tenir avuy per únic objecte el sanejament de nostra terra.

En mitj d'aquesta atmosfera asfixiant que 'ns envolta, la propaganda del Catalanisme te d'esser enérgica, radical, vibrant d'amor a la veritat y a la honradesa; per exercir la doble acció de convencer als nostres germans y no deixarse contagiar per sos partits-presos, deuen tenir-se las idees molt concretes, els principis que defensí el Catalanisme tenen d'esser categòrics, res de mitjas-tintas ni vacilacions y per aixó no es possible fer un sol programa hont hi capigan tots els que professin idees autonomistas perquè seria precis fer un programa que vindria estret a uns y ample a n'els altres y ningu per tant podria defensarlo com a propi.

Me sembla que queda plenament demostrat que per exercir la acció moral que deu exercir el Catalanisme no es pas precisa una gran agrupació política, ans al contrari pot veures com fora aquesta perjudicial per aquell principi de que lo que 's guanya en extensió es pert en intensitat, mes are pot presentar-se la següent cuestión a la que per acabar contestar: concedint que no siga necessaria la unió de tots els elements autonomistas, lo que s'eria precis fora que uns als altres no s' destorbossin, que cada hu fes el seu camí, sense mutua-ment criticarse, y fins juntantse en cassos concrets sens que aixó volgués dir confusió dels uns ab els altres.

Aixó, dins sempre de la hipòtesis de que he parlat al principi, es molt just y molt posat en rahó, mes entengues que no vol pas dir que els de un grupo pogan criticar, en el bon sentit de la paraula, els actes dels altres, ans al contrari; lo que te una forma externa semblant, la gent, per mandra de pensar, ho confon ab molta facilitat, y aquell que desitja que sos ideals prosperin no pot ni deu consentir que aquells actes que creu contraris als seus ideals ó que poden produhir una desviació dels mateixos puga la gent per confusió ó lo que siga ferlen-solidari. Aixís, donchs, deu parlarse clar sempre y sentar el criteri que 's tinga en totes las ocasions de caracter, sense que per aixó tinguin de deixarse de banda, en la majoria de cassos, las formas de bona criansa, que la entensa en mantenir el propi modo de pensar no consisteix pas en fer frases groxudas mes ó menys justas y més ó menys ben encertadas.

J. SANS Y OLIVERAS.

UNA PROVA MES

ER si a n'agü l'hi hagués quedat el mes petit dubte respecte a las intencions que portan els regionalistas y als movils que 'ls guian en la seva empresa, els últims actes per ells realists, son prou clars pera posarlos en evidencia. Els discursos pronunciats al pendre possecció dels carrechs els individuos que forman el Directori, y las manifestacions fetas per la gent de mes autoritat entre ells, el dia del dinar anomenat festa de germanor, son prou explicitas pera que ningu puga esser novament enganyat.

Las sevas declaracions no 'ns han sorpres gens ni mica, empero es precis que 'n parlem pera justificar una vegada mes la nostre mes ferma y decidida oposició a tot lo que representi corrents de concòrdia y campanyas de germanor amb uns elements que, mentres no cambihin de tàctica, no podem licitament considerarlos com a variants del catalanisme.

Y diem aixó apoyats en arguments sólids y en cuestiones capitalissimas y de criteri y no capritxosament ni per odís personals com els inconcients, imbuits pels de mala fe y vanitosos, venien dient y sostenint. May considerarem com a catalanista l'acció de una colectividad que busca l'organissació de las sevas foras dintre els motllos enxiquits dels partits polítichs causants de la ruina moral y material de Catalunya; may podrem considerar catalanista l'acció dels que, pera portar avant la seva obra, aprofitan uns elements plens dels mateixos vicis y defectes que l'catalanisme tracta de destruir. A n'els que buscan la salvació de Catalunya per medi de pactes y componendas amb sos tradicionals enemics, no 'ls considerarem may com a catalanistas, perquè entenem qu' es incompatible l'idea d'ells amb l'ideal nostre.

Una de duas: ó els que tal fan no saben encare el valor real del catalanisme, en quin cas no serveixen pera portarlo a bon terme, ó si hu saben no volen, perquè no 'ls convé, seguir els camins que han de conduirnos al definitiu triomf, en quin cas hem de allunyarlos també de vora nostre pera que las idees no 'n sufrixin. Y a una d'aquestas duas causas se deu, que busquin la sort de la Causa catalana fiantla a un partit tan espanyolista com el partit conservador; igual ben igual a n'els que volian fiala a tot un Polavieja!!!

Cada dia n'estem mes convensuts de que l'nostre criteri a tot hora sostingut, es el millor criteri y, lluny d'empedirnos, el seguirem amb mes fermesa que may pera la salvació del ideal. Cada dia a mida que van posantse mes de manifest las perversas intencions dels regionalistas n'estem mes joyosos de nostre campanya y mes convensuts de que havem sigut els únichs que sense defallir y amb vera abnegació hem sabut combatre la malefica influencia que poguessin exercir dintre nostre camp, a la vegada que enlairavam alta y ben alta la bandera radical. Tant de bó la Unió Catalanista l'hagués continuat aquet criteri, que avuy dia podrà amb el cap alt senyalar las equivocacions y aplegar als que cansats de correr aventuras evolutivas sentissin la necessitat de campanyas mes serias y mes dignas; tant debó que 's deixés pera sempre aquesta tàctica de vol-

guer ajermanar elements que son de diferent familia, y amb serenitat y fermesa s'emprengués d'una vegada la direcció dels que senten l'ideal amb tota sa intensitat y amb tota sa puresa, guanyat sense pactes ni conxorxas, exersint sempre l'acció educadora que la Unió Catalanista amb tant acert venia realisant.

Que la experiencia dels últims fets serveixi de lliçó als il·luso que creyan en una unitat d'acció impossible.

ENGRUNAS

«La Tralla» comunica al públich el cambi de nom que fa dos anys tingué L'Associació Popular Catalanista, retrayentnos que abans se deya Associació Popular Regionalista.

Es veritat, té tota la rahó: Se deya Associació Popular Regionalista la entitat en la que l'actual President de la «Unió Catalanista» en una vetllada política pera conmerar l'11 de Setembre de 1714 y comentant un article de *La Veu de Catalunya* parlà de un NEGRE DE LA RIBA y digné tals paraulas als que avuy afalaga que deixaven enrera a las nostres campanyas des-catalanizadoras.

Es veritat, te tota la rahó: Associació Popular Regionalista se deya la entitat en la que l'penúltim president de la Unió Catalanista havia tractat de tocinas (sustancias verinosas) als regionalistas, tocinas que l'cos sá de la Unió havia sabut expulsar del seu organisme, tocinas que avuy no 'ls fan cap mal perquè ja tenen la varola regionalista empeltada. Y, Associació Popular Regionalista s'anomenava, l'entitat que senti per boca del President del l'Assamblea de Tarrassa que en aquell acte se posá la dignitat de la Unió Catalanista sota de la taula pera cremar l'últim ciri en l'altar de la concòrdia.

Y tot lo que habem retret anava corejat per alguns que avuy escriuen en «La Tralla» als crits de «Morin els Perdigots!! Ja veu donchs, que de regionalista no mes tenía el nom; els fets y las idees son els mateixos de sempre. No hu pot dirho aixís la Unió Catalanista que cuan cambia de nom es pera disffressar el seu cambi de fets. Amb la pell nacionalista disffressa sas intencions, empero no hu logra perquè se l'hi veuen las orellas regionalistas.

No saben res mes els de «La Tralla». Ens faran molt favor en retreure tot lo que sápigam, pero procurin que no fassin un paper ridicle com han fet suare. Me sembla que hi perdren diners; hi ha gent que ha de callar y clavar-se un parell de punts als llavis. Y si no, pitjor per vosaltres.

Per si n'hi haguessin poch, aviat ne tindrem un altre; parlo de capitans generals.

L'afavorit es l'Azcarraga, aquell que durant las guerras colonials se distingí per son talent en movilar soldats de aqui cap alí.

Azcarraga es admirado por lo mucho que ha embarcado.

Aixís hu deya un radoli del Auca de la Guerra de Cuba, perquè aixís hu deyan també els estratègichs de café que no 's cansaban de alabar las dots organizadoras del allavors ministre de la Guerra.

Altremont donchs tindrem a la Azcarraga capitá general y si no hu volen creure llegeixin el com y el perquè de semblant ascens.

El dia 13 del vinent, setembre alcanza l'president del Senat la edad reglamentaria pera passar a la escala de reserva, com a tinent general; pero en altas esferas no volen que un home que ha prestat tants serveys al país, encarregantse del Govern en situacions molt dificils, com ho ha fet el general Azcarraga, passi a la escala de reserva sense rebre un testimoni de gratitut pels seus sacrificis en favor del país y de la Monarquia.

Sempre está bé el recompensar sacrificis, empero trovo que las recompensas de aquesta mena las ahuria de pagar qui n'hi degui agraïment y no el país que pobret, mes falta l'hi fan els dineros per aliments que per capitans generals.

En podrà tirar un trós a l'olla de tenir un altre capitá general si l'hi falta lo millor que son els medis pera sostenirlos. Es lo que deu pensar el govern. Amb el deute que tenim assobre no vindrà pas del sou de un capitá general.

vingan, capitans generals que després ja vindran noves contribucions...
May dirian amb que passarà el temps, tota la tardor y part de hivern, la Escuadra? Donchs el passarà practicant exercicis d' entrada y sortida dels ports del Nord d' Espanya.

Es una manera de passar el temps com qualsevol altre; la cuestió és *passar el temps* y que caiguin mesadas; lo demés son trons.

Igual que las senyoras desvagadas entran y surtan de las botigas, l' escuadra entrará y surtirá dels ports del Nord d' Espanya. Tampoch tenen res mes que fer.

Are sols falta que entrant y sortin no puguin un cop de cap y s' estabellin la clepsa, que tot pot esperar-se de una escuadra com la espanyola.

Enteniment y serenitat que *ls exercicis* son difícils y atrevits; mobilitat que *ls exercicis* son difícils y atrevits.

Ja vos dich jo que n' hi ha un feix de aixó de la escuadra.

En terras de *allende el Ebro* no hi tenen prou amb las barbaritats que s' cometen en una *corrida* de toros a plassa tancada, si no que necessiten per esvargir el calor de la sang torera que portan dintre l' seu cos, que *ls toros* corrin pel poble a fi y efecte de que sigui tant ample com se pugui el camp de acció, fruit així tota la intensitat del salvatgisme del espectacle.

Y si no enterissen de lo següent:
[Valladolid 19.—Con motivo de la fiesta de Santa Marina, se ha celebrado una corrida de novillos. Uno de los toros al salir a la calle enganchó un sujeto que se le condujo al hospital con una herida de 10 centímetros de extensión en el lado derecho del bajo vientre.]

Are Vostres diran:—Be un cop a l' hospital ja devia estar tranquil y arreserat.

Aixis hi sembla però si continuan llegint se conven-
serant de que ni a l' hospital estava segur:

«El último novillo se metió en el portal del hospital y no salió de allí. Derribo un tabique y subió por la escalera del edificio. Dentro del hospital ocasionó gritos y los enfermos empezaron a pedir socorro. Algunos quisieron tirarse por las ventanas.»

Y no copio mes desgracias perque al costat de aquestas, las altres que relata el mateix telegrama, quedant petites.

Ahon son aquells que volen catalanisar a Espanya. Que comensin per Valladolid; y si hu logran, ja *ls prometo* que s' hauran ben guanyat la gloria del cel.

Primer me veuria amb pit de catalanisar l' Africa entera que una provincia de Lleó o de Castilla.

Ni dintre dels bots estan segurs els marins de guerra.

«Un bote de la fragata escuela, Asturias, que conducía catorce guardias marinas volcó cayendo todos al agua. Fueron recojidos por algunos botes sin otras consecuencias que un completo remojón.»

Els pobres angels de Deu: Si ni en una barqueta estan segurs, qui els fa anar dintre d' aquelles bestias tan fexugas!! Ja es ben cruel el govern d' esposarlos com els esposa deixantlos anar «tot sols» per las immensitats dels... ports d' Espanya.

Lo millor fora que *ls fessin* enajar anant en barquetes y quan ne sabessin forsa, augmentar d' en mica en mica la categoria de la embarcació. Aixis, al menos no farien anar en orris uns barcos que valen una millonada; n' hi hauria tantes desgracias, tot se reduiria com are anar a pendre un bany de mar.

Contra l' Catalanisme?

N un dels periodiquets mes pocs soltas que per aquestos mons de Deu corren, en català s' escriuen y com a catalanistas se tenen, enicare de la missa no s' sapiguen la mitja, se comenta la nostra tasca en un paràgraph

surant despit, calificant de *descatalanizadora* (aquesta mena de paraulas estan de moda) y de fer mes mitl al Catalanisme qu' una pedregada seca.

Se veu que l' autor de la esmentada *pseudo* verinosa fiblada, respirant per la ferida com vulgarment se diu y ab excitació de senyoreta nerviosa, se degué creure que posaba una *pica* en Flandes o agafaba l' cel ab las dents o altre cosa per l' istil, pensant l' infelís, (per que ha de serho aquest home d' infelís) que *ns* faria rabiari de valent y *ns* mortificaria en lo mes intim de la *conciencia* qu' aixó sempre predican els que *veuen vinagre* pero lo qu' es aquesta volta, amic! que per *xó* no havem de renyir vos havem equivocac, perque en lloch de protestar de la cosa qu' ab *sanas intencions* ens endossava; fins li donem mitja, o si tant vol, tota la raho.

Efectivament: las nostras campanyas y la nostra actitud, van contra l' Catalanisme o lo que vulguen, que pel nom tampoch havem de renyir, pero afegim com els escolastics, *distingo*; no contra l' Catalanisme, ideal noble de dignificació de la Patria, no contra l' Catalanisme acció de Catalunya, reivindicador de la personalitat y del esperit de Catalunya; no, los nostres atachs, perque ho sapiguen per are y per endevant, no van endressats (ni casi tindrien necessitat de dirho) no van endressats contra l' Catalanisme honorat, dessintressat y digne, intranzigent en principis, anti-contemporisador y anti politich en procediments, en sos dos aspectes d' enérgica e indomable protesta, devant l' Estat y regenerador de la Nacionalitat a l' hora; sino que nostre tasca en aquest sentit, o sia un aspecte de nostres llytes es pera contribuir al enderrocament de lo que ja está en decadencia, de lo qu' está mort avans de neixer, *xó* es, del Catalanisme (perque aixis, profanant aquest nom l' anomenan) corromput, prostituit, mercantilistat, politicayre y tallat al patró dels partits espanyols.

No n' volem nosaltres de Catalanismes falsificats, no n' admetem al nostre costat de desferas dels vells partits espanyols; no hi pactem, ni regatejem ni tranzigim ab las milocas de la Espanya agonitzant; no n' volem de rosegons; no volem servir de capa pera tapar intrigas y concupiscencias a costas del Catalanisme; estímem una mica mes els nostres ideals, perque *ns* hi havem identificat, perque no *ls* defensem a la babalá y ab miras interessadas; no *ls* volem els nostres ideals pera ocupar llocs d' honor ni fem servir las nostras conviccions pera guanyarnos la vida; y aixó ho dihem ab molt d' orgull y tenim a gran honra poderho dir.

Ens en sentim grats de la nostra oposició a tot lo que preteguim corrompe o desfigurar lo Catalanisme desviant lo veritable esperit nacional, enmenantlo en viaranyos hont forosament rebria una acció malefica y embrutidora.

Si, som enemichs y enemichs declarats de que l' Catalanisme baixi de son enlanyat sitial pera llyntar ab las innobles armas que l' Estat ofereix, ni de pactarhi vergonyosamente ni d' intervenir juntament ab ell en la governació d' un estat de cosas qu' ens es repulsiu; per aixó, hem estat, estem y estarem devant de tot lo que en nom de Catalanisme preteguim enmenarlo a la corrompuda politica espanyola; ni a contemporisarhi ni a tranzigirhi; perque contemporisar es tranzigir, y la transacció es la mort.

Com tampoch podem estar conformes ab els que comprenen solzament lo Catalanisme condensat en un programa determinat ni ab els qui acceptant dugas Patrias, no van mes enllá de la lletra de las Bases de Manresa. Que de tot hi ha en la vinya del Senyor.

Y pera sostenir nostre actitud, als quatre vents y ab veu ben alta y ben clara, no *ns* fan por las excomunicions dels *Tsars* y *dictadors* de nou encuny, ni las embestidas sordas y a sota mà, innobles com a tals, *dels que no volen treballar a l' ombra*, com tampoch ens en fan de por las amenassas, ni la cridoria de la *plebs*, del remat, *dels catalanistas* (?) inconscients que pensan ab el cap dels qu' están al candelero. Com que ni aixó ens fa fretura, ni *ns* debem a cap banderia; ni a cap grupo estret ni dogmatizador, aixis com tampoch a cap personalitat vestida de poder *mayestàtic*, que diria l' rey dels republicans, sino que nostres actes están inspirats en l' esperit del Catalanisme, en lo benestar complert de la Nació Catalana, lliure, expansiva, nova y renai-xent; per aixó podem enlanyarnos demunt las miserias y baixas passions; al maquiavelisme dels uns, a l' esperit petit y ronech dels altres; y a la inconciencia, estulticia y tonteria dels mes que s' anat arrapant com l' eu-

ra a n' al arbre sant de la causa digna del Catalanisme. No permetem que baix cap concepte interessat, convencional ni equivocac tant sols se preteguin deformar lo Catalanisme, y aquesta es nostre mellor tradició y titol de gloria.

Que s' recordin las nostras campanyas y la nostra actitud contra las adulteracions de que l' Catalanisme ha sigut objecte.

Comensant pels pactes ab l' Estat entrey una fracció del Catalanisme, per conducte d' un Polavieja, baix la base de migradas concessions, rebutxant lo fonamental, concessions qu' aprofitavan d' una manera especial a n-els qu' en lo compt figuraban, a cambi d' una protecció o mohiment a l' d' aguantar la situació que semblava trontollar ab motiu de las resultas de la *debacle*; seguint per la formació d' un partit *regionalista* en el qual se presentaba lo nostre Programa retallat y surgit, que semblava un pellingo, partit format baix model dels espanyols, tallat al mateix istil, compost en sa gran part, en sa majoria de gent que no havia capít ni podia capir lo Catalanisme, massa gran, massa enlanyrat pera enmotllarse en sa carnadura; de gent forment la banca, fabricants, industrials e industrials, botiguers, betas y fils, y burgesets dels barris de Santa Maria y Sta. Caterina, gent atreta per l' am de que l' regionalisme oferia, ab un programa administratiu, rescabals dels *perjudicis* que las guerras y la consegüent *desfeta* els hi ocasiona, fentlos perdre mercats hont podian acreditar la nacionalitat de catalans empeltats de jueus; y de reivindicacions de Catalunya; Ah! aixó qu' els importaba! la cuestió son quartos, tot lo demés pels somniadors, pels poetes; ells sols se queixaban de Madrid per las contribucions, pels aranzels, tarifas, etc. y al *prójimo* contra una *esquina*; donchs bé, dels primers adulteradors del Catalanisme ne forem acérrims enemichs y dels segons, dels que ni tant sols sabian lo que volia dir Catalanisme, ni *ls* importaba, d' aquesta gent de qui ab elocuencia y ab precisió extraordinaria se digué que *tenian las conviccions al ventrell* y *ls* ideals al libre de caixa, ferem constar ben alt y ab energia, que no tenian res que veure ab nosaltres, tant mes, quan acudiren als comicis ab lo nom de *catalanistas* ab totas las lletas, ne protestarem també tant pel procediment, com per la usurpació d' un nom homiat; y si aixó fèrem ab tota aquesta gent? perque *ns* haviam d' abstenir de reproduirho ara, vista per desgracia, la actitud empresa per la *Unió Catalanista*, entitat en la qual, hi estabam ab gran joia y ab molta honra, quan en ella hi véyam sintetisat nostre pensar y nostres sentiments, pero ab la qual no podem estarhi conformes avuy, pel camí emprés per dita entitat, actitudamentable, per quant no s' endressa a un fideterminat com al menys ho feren y a ell hi dirigiren totas sas forsas els regionalistas primitius, els d' ahir y *ls* d' avuy, sino anant destrossant la nostra honrada bandera, arrossegantla pel fanch, claudicant y abdicant d' aquell radicalisme, d' aquella serietat y noblesa qu' ab tot y sos defectes, desapareixian aquestos devant la grandiositat y magnitud del Ideal? No, no podem estarhi conformes ab la evolució de la *Unió* cap a la llytta politica, no podem consentir la neutralisació, la conversió de la *Unió* en un terme mitj, en un fantasma, en un no res; no podem callar la repugnancia qu' ens causa l' afalagament, a n' els qu' anomenan *afins*, a n-els *ortodoxos* ahir, a n' els *heterodoxos* avuy, posturejant ab tothom, en fi, enderrocant ab la inconciencia y la tonteria lo ahir tort casal del Catalanisme, y avuy enrunada caseta de guarda-agullas, encare qu' ab aquestas xorcas, inútils, contraproduents y contradictories orientacions, qu' a res conduexen si no es a un descredít del ideal catalanista, siguin com me deya fa temps ab ingenuitat, candorosa un senyor qu' ocupa avuy un enlanyat càrrech dins la mateixa *Unió*, *actes ben meditats d' alta política, de gran trascendencia y de resultats fructífers per la Unió*, quant rumiant un xich, no son altre cosa qu' una ridicola pallassada, que si ab uns *ls* farà riure, altres la compadirán, quan la trascendencia de la mateixa es y será no altre cosa qu' impotencia, incomprensió del Ideal Catalanista, y si tant volen, adulteració de las nostras doctrinas.

Y aixó es fer bé al Catalanisme? Quina noció tindran aquesta gent del bé y del mal!

Y que no *ns* vinguin ab la fantasma de las divisions y ni *ns* amenacin ab excomunicions *urbi et orbe*.

No *ns* fan por las divisions y desmembracions quan sa causalitat se degui a adulteració, a falsificació del Catalanisme.

Y de las excomunions direm; qu' avesats á combatre las arbitrariedades y tiranía del Estat, no permitem tampoch qu' en nom del Catalanisme, se pretegui corrompre se significació, desbaratant sos fruits y exercint un altre tiranía tant absurda y despótica com aquella. Posats á combatre tiranías y asolacions de dret, las combatém totas las de casa y fora de casa.

En una paraula; al lluytar per la reivindicació de Catalunya, lluytem també per la puresa, integritat y radicalisme del Ideal.

Volem companys desinteressats; conscients y rahonables. Fora de nosaltres la inconsciencia, la submissió estúpida del *magister dixit*, que son lo perill més grós del Catalanisme: no la volém, com á fi y efecte de propaganda de foc d' encenalls y d' entusiasmes de moment, la entrada de grans masses inconscientes dutes pel vent de la casualitat; ó per conveniencia propia, ó per incomprensió del Ideal.

Y si això, repetimho, és anar contra 'l Catalanisme, que 'ns diguin 'els qu' això creuen lo qu' és anarhi á favor.

Ni d' inoportuna, anti-patriótica, ni que sigui causa del retràs del triomf del Catalanisme pot calificar-se la nostra actitud. No es inoportuna, al contrari, afe en lo període de propaganda es quant havem de sentar els veritables principis y quant havem d' esbrossar nostre camí, escombrant lo de rochs y de malas herbas. No es tampoch antipatriótica: lo antipatriótic fora conservar los defectes de rassa que lamentem y á qual causalitat crech que corresponen en gran part los del Catalanisme las contradiccions que combatém. A ningú que tinga una mica de such de cervell se li acudirá calificar d' antipatriótic lo que tendeix á purificar y netejar de tota impuresa, una acció destinada al enaltiment de la Patria.

Com mes fals resulta encare, el que 's retrassi 'l triomf de nostre Causa; que 's ens permeti dir que no ho creyem, mes encare qu' aixís fos, preferim retrassár aqueix triomf pera quan los Catalans ne fossim dignes y poguessim fer una Catalunya gran y culta, civilisada en tots conceptes que no pas tot seguit y formar una Catalunya miserable ab tots els actuals vicis y defectes.

Y per acabar: som allà hont eram. Ningú ens ha de donar ni 'ns pot donar lliçons de Catalanisme; catalanistas de tota la vida, ab la fulla de serveys ben neta pel Catalanisme havem esmersat ab molt de gust tot lo que podian donar de si las nostras forças, defençant-lo en tots terrenes, mes en tota sa essencia, això es, no sols procurant que Catalunya siga una personalitat en lo concert de las nacions lliures y en ellas hi ocupi un lloch, sino que tinga per endevant un pensament propi, un esperit, verament catalanesch, una cultura original, propia y una civilisació innovadora.

No compremem Catalunya liure políticament, si avans no li precedeix la reivindicació intelectual y moral del seu esperit.

Per això trevallem, per això lluytem, y per la virtualitat de la Causa, estém disposats als mes grans sacrificis de tota mena propis de las grans Ideas, encare qu' el qu' això digui y firmi, pertany á la colla dels *jovincels ambiciosos* com deya fa uns dos mesos lo setmanari histrió del Catalanisme *Sevillano*.

FRANCESC P. CURET.

Que no som capassos de copiar lo que La Tralla diu de nosaltres? Donchs perque no sigui dit hi copiarem de cap á peu; fins amb això els farem quedar malament:

A «LA DEVANtera»

Nó; no son capassos els senyors de La Devantera de publicar la *Página literaria* que 'ls hi dedicavem en un de nostres passats números, y no la copiarán, no per temor d' ofendre als seus escasos legidors, com mansament afirman, sino per que en aquella página literaria s' hi lleixei el resum de la *feyna* del quizenari y la augusta transcendencia de la feyna nostra. De la comparació ne sortirian en mal, y es clar, *tenen por d' ofendre als legidors* y no la copian.

Copiant no haurian pogut tampoch dir que eran grossejants lo que no son més que veritats dutes ab tot el desapassionament y la convicció... pero aneu á parlar en serio á n' aquesta gent *pura*!

Y anem també á lo que fa 'l cas. No per por de passar per vils calumniadors, sino pera posarvos sobre avis, senyors de La Devantera, devém advertirvos que quan nosaltres afirmem una cosa la veritat hi resplandeix sempre. Tenim rahons més que sobreras pera justificar la afirmació que varem fer de que «prou pena teniu ab el pes de vostra consciencia», y consti que si no las estampem, es pel respecte que 'ns mereix el publich que 'ns lleixei.

Mes d' un que escriu en La Devantera sab be prou que podem justificar aquella afirmació, y fins el que suposem

autor del solt poca solta, pot recordar molts casos que 'l farien emmudir si 'ls estampessim. Consti que NO VOLEM dirho ab tot y l' anatema de vils calumniadors que 'ns anem á guanyar, y consti també que apart aquells rahons y dats que posehim, nosaltres no tindríam pas tranquila la consciencia si haguessim fet com ha fet La Devantera, més mal al Catalanisme que una pedregada á un conreu ab sas campanyas descatalanisadoras, que á n' això y res més nos referíem al parlar de la seva consciencia. Si vosaltres hi teniu de tranquila després d' haverlas fetas, no voldria pas pera nosaltres una consciencia tan orejada.

No volém caure tampoch en pecat de personalisme, pero com que La Devantera no ha sabut sustraure's, obligat nos será contestar als intencs d' injuria que han volgut, inferir al nostre Director.

Perque vegin el mal que 'ns fa, copiém íntegrament 'l paragraf que s' hi refereix:

«La tenim molt neta minyó la consciencia, mes neta que 'l director de LA TRALLA que al darrera del Catalanisme pesic d' aquí grapatet d' allà, ha lograt ferse un *modus vivendi*. Aixís es com se dihen las cosas, claras y netas com nosaltres las dihem.»

Deixant de banda això de claras y netas, puig els que ho lleixin no sabrán pas de que se 'ls hi parla, á riscos (y això es lo que ells volen) de pensarse si aquest *modus vivendi* vol dir quelcom més que guanyarse la vida honradament y á goig de tothom; devém contestar al enviejós que això afirma que 'l nostre Director se complau en afirmar que té á gran honor 'l haver sabut guanyarse ab sa bona voluntat llochs d' honor que á la vegada li produixen, afanyantsho, lo menestre per llur subsistencia, el *modus vivendi* que li diu La Devantera.

Y si be aquest dictat no 'l rebutjem perque la consciencia no 'ns remordeix y perque explicat queda que es honor lo que encorbament han volgut suposar que era un deshonor si que hem de rebutjar ab tota l' ánima la maliciosa especie de que parlem per boca d' altri y de que 'ls escrits de LA TRALLA, y especialment el que tant ha cogut á La Devantera, los inspirat, ni solament ne tingúes coneixement, ningu més que la Redacció nostra (y consti que no forman en la Redacció nostra 'ls dignes companys que La Devantera aludeix. Ment descaradament qu' lo contrari afirmi, y afirmamho aixís La Devantera, ment La Devantera descaradament.

LA TRALLA gosa d' absoluta independéncia á la que no fa coacció el seu que tant retreuen els del quizenari de la Popular, fent pensar si 'l envejan. En LA TRALLA no s' hi juga á reventar ni á enlayrar homes, s' hi fa solament propaganda d' ideas, d' aquestas ideas que malgrat la mala voluntat dels *purs*, creixen cada dia més, imposantse per llur bondat y per la sinceritat ab que son predicadas. No ho pot diro aixís, ni tan al La Devantera.

Y acabem, perque 'l allargarnos seria acabar de felshi pesar en la consciencia als de La Devantera el fet de que 'ns obliguin á ocupar l' espay que regatejem á la propaganda del Catalanisme.

Tenim plena consciencia del nostre deber de catalans, y sense compassió fuetjarém sempre, siguin qui siguin, als que s' opoin á la realisació y cumpliment d' aquest deber.

Estém massa satis, senyors de La Devantera, pera que arribin fins á nosaltres las nostras paraulas. Tot lo més, que pot succeir es alló de «qui escup al cel...»

Y no se que 'ns creguem á la altura del cel, pero si tant vos abaxeu, arriba que ho sembla.

Y pera acabar. Enemichs eterns de la lluyta de germans, y dolentnos de que las exigencias de la dignitat nos hi hagin portat per un moment, advertim á La Devantera que no seran ja mes contestats en LA TRALLA els escrits que á nosaltres nos dirigexi mentres y tant de la polémica no 'n puga beneficiar la nostra Catalunya.

LA REDACCIÓ.

Ja hu han pogut llegir, *tenen rahons mes que sobreras* pera justificar las afirmacions que feren, empero NO VOLEM dirho y pretereixen guanyarse 'l anatema de vils calumniadors. D' això en dich saber pendre el pel al publich.

Be, be senyors de La Tralla, donchs nosaltres els tornem á dir lo que ja 'ls diguerem ó sigui que no son capassos de donar cap prova per la sencilla rahó de que no las tenen. No mes insults y paraulades de despit poden brollar de la ploma de vostres, insults y parauladas que, quan se 'ls ne demana comprovants, han de callar y fer com are un paper ridicol devant dels que no 'ls coneixen.

En cambi nosaltres, no tan sols no 'n retirem ni una lletra de lo del *modus vivendi* si no que, á fi de no donar lloch á torsadas interpretacions, y al objecte de que sapigan que quan nosaltres afirmem una cosa la veritat hi resplandeix sempre, si els senyors de La Tralla si empenyan explicarem per pessas menudas lo que vol dir, á la vegada que ressenyarem com se guanyan socis de vint duros al mes, espléndidament donats per una entitat que fá poch demanava almoyna al seus adherits.

Que LA DEVANtera ha fet mes mal al catalanisme que una pedregada amb sas campanyas descatalanisadoras?

LA DEVANtera sempre ha fet la mateixa campanya y sempre ha sustentat el mateix criteri: qu' es estrany que abans no hu diguessin aixís. Qu' es estrany que vostres mateixos no fá gaires dias parlant amb un redactor nostre diguessin que á n' el fondo pensavan igual que nosaltres respecte á procediments!!! Qu' es estrany que particularment sustentin un criteri y publicament ne defensin un altre!!!

De manera que 'ls que defensen amb claretat y noblesa las nostres conviccions tenim la consciencia orejada? Aquest be al final, treballan pera beneficiar la «nostra Catalunya» nosaltres que trevallem pera la Catalunya de tots els catalans no 'ns hi sabem avenir á fer lo contrari de lo que la consciencia ens dicta y preferim esser indisdisciplinats que hipocritas.

Aquestas consideracions no las hem fetas pera convencer á vostres perque ja sabem que no hi ha pitjor sort que 'l que no hi vol sentir, las hem fetas pera que 'l publich imparcial jutji 'l actitud nostre y 'l actitud de vostres.

Pera acabar els direm que, sense parauladas ni desvergonyiments, els posarem á rotlló com hem fet suara cada vegada que, faltant á la consideració y respecte que la discusió mereix, vulgan gallejar sense tó ni só. Seguirem las campanyas per nosaltres empresas amb la mateixa energia y convicció de sempre, y si á n' els de «La Tralla» no 'ls agrada s' hauran de mossegar la llengua. Si fem mal els fets ens hu

dirán; per are sols podem dirlos que 'ls mateixos autors de la *germanor* autonomista ja fan unas campanyas contre els regionalistas que deixan enrra á las nostres y com que nosaltres noensem amb el cervell del amo, ni seguim las corrents, ni som catalanistas de *circunstancias*, ni admetem altre afinitat que 'l catalanisme de llei combatemer com fins are tot lo que s' acostí á la política corcada dels regionalistas sigui qui sigui que vulgi ferne us.

Y amb nostres escasos exemplars llegitos farem mes mal que una pedregada al conreu... dels pastetas.
(Aixó si que no 'ls ha sortit gens igualat.)

NOVAS

«JOCHS FLORALS DE LA MÚSICA CATALANA».—Organizada per 'l «Orfeó Catalá» el diumenge 24 del corrent á las deu del matí, tingué lloch en l' espayós teatre de Novetats la primera festa de la Música Catalana.

Lo Sr. Cabot y Rovira declará oberta la festa endressant un bell parlament á la nombrosa y distingida concurrencia qu' omplenaba 'l teatre; seguidament el President del Jurat el Mestre D. Felip Pedrell llegí un ben escrit discurs enaltint la música popular, feu atinadas consideracions del concepte que 's deu tenir del art musical y de sa educació, acabant son discurs dirigintse als orfeonistas, recordantshos que cantant la música popular al ensemps que 's fá art s' enalteix la Patria. El Director artistic del orfeó en Lluís Millet, llegí lo discurs-memoria fent remarcar las bellesas y defectes de las obras premiadas y acabá recomanant als autors y músichs que no deixessin de concorre als Certaments vinents puig fentho aixís s' honrarian ells y farian Patria.

El Secretari del Orfeó llegí 'l següent veredict: 1.º premi: No s' adjudica.—2.º premi: «Canso dels Segadors», den Joseph Sancho Marraco.—3.º premi: «Christus factus est», den Domingo Mas y Serracant.—Premi extraordinari: «Adoro te devote», den Joseph Sancho Marraco.—Accésit: «Pecantenne quotidie», den Francisco Araso.—Premi ofert pel «Ateneu Barcelonís»: «Melodías», den Joaquín Grant.—Accésit: «Cansons Catalanas», den Joseph Cogut, Pbre.—«Collecció de Melodías», den Francisco Montserrat.—Premi del «Centre Excursionista de Catalunya»: «Reculls de Cansons Populares», den Joaquín Pecanins.—Premi de la «Unió Catalanista» á la mellor sardana pera cobla: «Idilis», den Joseph Serra.—Premi de la «Lliga Regionalista»: No s' adjudica.—Premi den Frederich Vinyas: No s' adjudica.—Premi de la secció Coral del Orfeó Catalá: Lo guanyaren per mitat las composicions: «Els estudiants de Tolosa», den Frederich Alfonso y «Montanyas regaladas», den Joseph Sancho Marraco. Per no adjudicarse el primer premi se concedí el Flor Natural al guanyador del segon Sr. Sancho Marraco qu' feu ofrena á la xamosa Sta. Na Francisca Margarit y Durán passant á ocupar son sitial d' honor mentres 'l Orfeó entonava 'l «Himne al Poeta». Totes las obras premiadas foren seguidament executadas obtinguent totas ellas xardorosos aplaudiments.

Lo Sr. Cabot doná per finida la festa en un curt parlament de gracias, tancantse 'l acte als acorts del «Cant de la Senyera» y «Els Segadors».

«Centre Excursionista de Catalunya». El dia 14 tingué lloch en aquest Centre la darrera conferencia del present curs, que al igual que las anteriors estigué molt concorreguda. En Bonaventura Ribera Pbre. soci delegat del Centre á Berga, llegí una brillant Memoria historia y descriptiva del Santuari de Queralt per quin fou molt aplaudit. Felicitem coralment á dit Centre y en especial als Srs. Torras y Serra per lo molt y bé que treballan en profit de la Patria Catalana.

«A la Societat «Unión Recreativa Graciense» hi tindrà lloch lo dia 15 d' Agost diada de la Festa Major un Concurs Folk-loric pera las Nenas Catalanas. S' hi concedeixen un premi d' honor á la nena que millor canti una cansoneta y dos altres premis á las collas de nenas qu' executin mellor un joc cantat ó recitat. Forman lo Jurat en Rossendo Serra y Pagés, en Aureli Campmany, en Lluís Millet, en Alexandre Marraco y en Enrich Martí, president de dita entitat.

Lo diumenge prop passat se celebrá á Navarres un important mitin organiat per la Unió Catalanista y amb motiu de la inaugural del «Centre Autonomista Catalá» de dita vila. Hi prengueren part els Srs. Surribas, Trulls, Llangort, Roca, Alabert, Llorens, Joseph M.ª Roca y Martí y Julia. Els ideals exposats foren molt ben rebuts per la immensa gentada qu' omplenaba el local.

En la «Catalunya Federal» s' hi celebrá el 12 del corrent una vetllada necrológica á la bona memoria del honorable patrio en Valenti Almirall. Feren ús de la paraula els Srs. Gregori, Torra, Verdú, Monegal, Canivell, Coca y Laporta que foren molt aplaudits per la nombrosa concurrencia qu' assistí á dit acte.

Ha tornat á reapareixer la important revista artistica catalana «Catalunya Artística» quims primers números contenen diferents treballs originals y reproduccions de bonichs quadros de distingits artistas catalans. L' hi desitjem llarga vida.

«S' ba publicat el Cartell dels Jochs Florals de Mallorca que deuen tenir lloch en la ciutat de Palma lo dia 10 del vinent Agost. Amés dels premis ordinaris hi figuren deu premis extraordinaris ofrena de diverses entitats á treballs en vers y prosa. Forman lo Jurat calificador Don Miquel Costa y Llobera, Pbre.—president; D. Bartomeu Amengual, Don Estanislau de G. Aguiló y Don Gabriel Alomar—vocals y Don Enrich Alzamira—secretari.

També s' han publicat dos cartells supletoris als Jochs Florals de Moyá amb quins arriba fins á vint y nou el número de premis oferts per dit concurs. Lo Jurat esta constituït pels Srs. Joaquín Ruyra.—president; Emili Vilanova—Guillem A. Tell—Joan Maragall—Joseph Carner—Dionis Morató y Joseph Roig Raventós, secretari.